

กิจกรรมการส่งเสริมการเข้าถึงหลักประกันทางสังคมที่ครอบคลุมมากขึ้นสำหรับ

แรงงานนอกระบบในประเทศไทย

สมาพันธ์แรงงานนอกระบบ (ประเทศไทย) เป็นการรวมตัวกันของเครือข่ายแรงงานนอกระบบทั้ง 4 อาชีพ 5 เครือข่าย มีสมาชิกรวมกันกว่า 10,000 คน และมีเป้าหมายในการทำงานร่วมกับ HomeNet Thailand เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของแรงงานนอกระบบทั่วประเทศ

ทางมูลนิธิชานแนล Chanel Fondation จึงเล็งเห็นช่องทางและความมุ่งมั่นตั้งใจในการจะช่วยเหลือแรงงานนอกระบบในประเทศไทย จึงได้จัดให้มีโครงการให้ทุนสนับสนุนผ่าน HomeNet Thailand โดยมีจุดประสงค์หลัก ๆ อยู่ 3 ข้อ ได้แก่

- เพื่อผลักดันให้แรงงานนอกระบบเข้าถึงและได้รับการคุ้มครองทางสังคมมากขึ้น เช่น ประกันสังคม กฎหมายแรงงานที่บ้าน และกฎหมายแรงงานทำงานบ้าน
- เพื่อเสริมพลังและศักยภาพผู้นำแรงงานนอกระบบ และพัฒนาสมาพันธ์แรงงานนอกระบบแห่งประเทศไทย (FIT) ในการรณรงค์สาธารณะ เจริญต่อรอง และเรียกร้องสิทธิประโยชน์
- เพื่อผลักดันสิทธิประโยชน์ใหม่ในระบบประกันสังคม เช่น การคุ้มครองกรณีคลอดบุตร การปรับปรุงประสิทธิภาพของสำนักงานประกันสังคม (สปส.) และการผลักดันให้รัฐบาลขับเคลื่อนไปสู่การจ่ายเงินสมทบภาคบังคับตามมาตรา 40

และด้วยการสนับสนุนของโครงการ และความร่วมแรงร่วมใจของสมาพันธ์แรงงานนอกระบบ จึงได้ส่งผลให้เกิดกิจกรรมที่น่าสนใจต่าง ๆ ดังนี้

1. สมัชชาแรงงานนอกระบบ ประจำปี 2568

นับเป็นครั้งแรกที่สมาพันธ์แรงงานนอกระบบ (ประเทศไทย) สามารถเชิญรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานมาร่วมเวทีเสวนาและรับฟังความคิดเห็นของแรงงานนอกระบบได้ ในงานที่จัดขึ้นโดยสมาพันธ์แรงงานนอกระบบ (ประเทศไทย) จัดงานร่วมกับ สถาบันวิจัยสังคม จุฬาฯ HomeNet Thailand และ สสส. ในวันที่ 9-10 กุมภาพันธ์ 2568



ภายในงานมีจำนวนผู้เข้าร่วมงานทั้งสิ้น 134 คน เป็นเพศชาย 43 คน เพศหญิง 91 คน มีกิจกรรมดังต่อไปนี้

- ชุดการแสดงทางวัฒนธรรมประจำภาค
- นิทรรศการและร้านค้าของแรงงานนอกระบบ
- การแสดงของแต่ละอาชีพ 12 เรื่องเล่าจากปากของแรงงาน
- เวทีเสวนาโดยวิทยากร 13 ท่านภายใต้หัวข้อเสวนา 4 หัวข้อ ได้แก่
 - ทิศทางการพัฒนากฎหมาย นโยบาย หลักประกันทางสังคมของแรงงานนอกระบบ
 - ทิศทางการพัฒนาระบบประกันสังคมของแรงงานนอกระบบ
 - ทิศทางการพัฒนาเศรษฐกิจของแรงงานนอกระบบ และ

- แนวทางการช่วยเหลือ เยียวยาแรงงานนอกระบบ ที่ได้รับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

โดยผลลัพธ์ที่น่าประทับใจของตัวงานคือการจัดทำข้อเสนอเชิงนโยบายภายใต้ 4 หัวข้อเสวนาหลัก ที่ถูกรวบรวมและประมวลผลจากกิจกรรมภายในงาน และนำเสนอโดยตัวแทนแรงงานนอกระบบ ทั้ง 4 ท่านต่อหน้าท่านรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน และตัวงานยังเป็นที่พูดถึงในวงกว้าง เป็น ข่าวที่ถูกตีพิมพ์ไปในหลายสำนัก ซึ่งถือว่าการเพิ่มการรับรู้ถึงการมีอยู่และสังเสียงของแรงงานนอกระบบออกไปสู่สังคมภายนอกอย่างแท้จริง



และจากข้อเสนอเชิงนโยบายที่ได้มาจากภายในงานทั้งหมด มีข้อที่น่าสนใจอยู่มาก เช่น การสนับสนุนประกันสังคมถ้วนหน้า (Universal Social Security) ซึ่งเป็นข้อเสนอที่สะท้อนปัญหาสำคัญของแรงงานนอกระบบในไทย ซึ่งกว่า 60% ของแรงงานทั้งหมดมักอยู่นอกระบบการคุ้มครอง และถ้าเดินหน้าทำได้จริง จะทำให้แรงงานทุกคนมีหลักประกันทางสังคมขั้นพื้นฐาน ไม่ว่าจะอยู่ในมาตราใด (33, 39, 40) หรือทำอาชีพอะไร โดยแนวทางนี้ยังสอดคล้องกับความเป็นธรรมทางสังคม (social justice) และแนวโน้มสากลที่ผลักดันให้แรงงานทุกกลุ่มมีสิทธิขั้นพื้นฐานเท่า

เทียมกัน หรือ การช่วยเหลือแรงงานที่ได้รับผลกระทบจากสภาพภูมิอากาศ โดยเฉพาะข้อเสนอ การสนับสนุนให้ผู้จับจ็มเตอร์โซลาร์รับจ้างเปลี่ยนมาใช้ยานพาหนะไฟฟ้า ถือเป็นมาตรการที่เชื่อมโยง ประเด็นแรงงาน-สิ่งแวดล้อม-พลังงานเข้าด้วยกัน นอกจากจะช่วยแรงงานลดค่าใช้จ่ายและเสี่ยงต่อมลพิษแล้ว ยังสอดคล้องกับเป้าหมายด้านการลดคาร์บอนของประเทศ ข้อเสนอนี้สะท้อนถึงการมอง แรงงานนอกระบบในฐานะ “ผู้ได้รับผลกระทบโดยตรง” จากภาวะโลกรวน และควรมีมาตรการ เฉพาะเพื่อเยียวยา



2. การเลือกตั้งคณะกรรมการสมาพันธ์แรงงานนอกระบบชุดใหม่

สำหรับปี 2025 ถือเป็นปีที่คณะกรรมการสมาพันธ์แรงงานนอกระบบชุดเดิมดำรงตำแหน่งครบกำหนดวาระ คณะกรรมการจึงได้จัดให้มีการประชุมสามัญและทำการเลือกตั้งคณะกรรมการสมาพันธ์แรงงานนอกระบบชุดใหม่ ในวันที่ 25 มิถุนายน 2025 โดยคณะกรรมการชุดใหม่จะมีวาระการดำรงตำแหน่งตั้งแต่วันที่ 26 มิถุนายน 2025 - วันที่ 25 มิถุนายน พ.ศ. 2027



ในโอกาสนี้ จึงอยากจะขอเรียนเชิญทุกท่าน มาร่วมแสดงความยินดีกับ คุณเรณู เดวีเลาะ ประธานเครือข่ายผู้ค้าหุ่มบ้านนักกีฬาแหลมทอง ที่ได้รับเลือกให้เป็น ประธานสมาพันธ์แรงงานนอกระบบ (ประเทศไทย) คนล่าสุด ด้วยมติเป็นเอกฉันท์จากที่ประชุม

